

OBRITNIKOV SVETOVALEC

priloga Obrtnika, januar 2013

Svetovalni center Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije je skozi leta razvoja postal moderen strokoven servis za mikro, mala in srednje velika podjetja. Podjetjem poleg osnovnega svetovanja po posameznih področjih zagotavlja tudi ekspertne rešitve - svetovalne produkte in tako hitro in strokovno odgovarja na želje in potrebe podjetij.

Svetovalni center zagotavlja svetovanje s področij:

- ▶ registracije podjetij in splošnega podjetniškega svetovanja (točka VEM – Vse na enem mestu)
- ▶ gospodarskega in civilnega prava
- ▶ delovnega prava
- ▶ davkov
- ▶ plač, računovodstva in knjigovodstva
- ▶ varstva okolja ter varnosti in zdravja pri delu
- ▶ tehnične zakonodaje, standardov in sistemov vođenja
- ▶ financiranja in pridobivanja ugodnih finančnih virov preko domačih in EU javnih razpisov
- ▶ internacionalizacije in vstopa na tuje trge

Vsebina januarskega Svetovalca:

- ▶ Stanovanje lahko obnovite po nižji davčni stopnji
- ▶ Z davčnim »pavšalom« v 2013
- ▶ Zakaj čevljar ne sme registrirati družbe z imenom Frizer d. o. o.?
- ▶ Kako se bomo upokojevali v letu 2013?
- ▶ Sodna praksa: Odškodninska odgovornost
- ▶ Plače za zasebni sektor po kolektivnih pogodbah
- ▶ Prispevki za socialno varnost
- ▶ Povračilo stroškov

Za zagotavljanje hitrosti in dostopnosti storitev smo vam na voljo:

Telefon: 01 58 30 810

Faks: 01 58 30 583

Elektronska pošta: svetovanje@ozs.si

Internet: www.ozs.si

Osebni obiski na naslovu Celovška 71,
1000 Ljubljana (po predhodni najavi)

Člani, ki želite izkoristiti svetovalno storitev OZS, se prosimo identificirajte s številko kartice Obrtnik.

Dušan Bavec
univ. dipl. prav.:

Kako se bomo upokojevali v letu 2013?

Kakšni so upokojitveni pogoji v letu 2012 in kakšni bi bili zaradi še nedokončanega prehodnega obdobja, ki izhaja iz reformnega in še vedno veljavnega zakona (ZPIZ-1) iz leta 1999.

Božena Macarol
davčna svetovalka:

Z davčnim »pavšalom« v 2013

Pripravili smo krajši pregled davčnih sprememb s poudarkom na spremenjenem načinu obdavčitve z dejanskimi prihodki in normiranimi odhodki.

Maja Hren, davčna svetovalka

Stanovanje lahko obnovite po nižji davčni stopnji

V praksi se velikokrat pojavi vprašanje, kdaj se lahko uporabi nižja stopnja DDV pri storitvah obnove in popravil stanovanj. Spodnji prispevek je namenjen pojasnilu in opredelitvi temeljnih pojmov, ki jih je potrebno razumeti pri določitvi pravilne stopnje DDV.

Osnovna izhodišča

V skladu z 11. in 11. a točko Priloge I k Zakonu o davku na dodano vrednost¹ (v nadaljevanju: ZDDV-1) se nižja, 8,5 % stopnja DDV uporablja za:

- obnovo in popravila stanovanjskih objektov, namenjenih za trajno bivanje in pripadajočih delov teh objektov, če so del socialne politike, ter stanovanjskih stavb za posebne namene,
 - obnovo in popravila zasebnih stanovanj, razen materialov, ki predstavljajo bistveni del vrednosti dobave.
- Od storitev obnove in popravil **vseh stanovanj** se torej obračunava DDV po nižji 8,5 % stopnji pod naslednjimi pogoji:
- storitve so zaračunane neposredno investitorju,
 - storitve se uvrščajo pod šifro F/Gradbeništvo po standardni klasifikaciji dejavnosti,
 - pri stanovanjih, ki niso del socialne politike, pa je pomembno tudi, da ne gre za storitve, opravljene na novogradnji in da vrednost dobavljenih materialov ne predstavlja bistvenega dela vrednosti dobave.

Opredelitev uporabljenih pojmov

ZDDV-1 in Pravilnik o izvajanju zakona o davku na dodano vrednost² (v nadaljevanju PZDDV) ne opredelujeta pojma »investitor«, torej si ga lahko razlagamo v širšem pomenu, v skladu z njegovimi opredelitvami Davčne uprave Republike Slovenije (DURS) v izdanih pojasnilih.

Pojem »zasebno stanovanje« vključuje tista stanovanja oziroma stanovanjske objekte in njim pripadajoče dele, ki niso del socialne politike. To pomeni, da se kot zasebno stanovanje šteje, če stanovanje v večstanovanjski stavbi presega 120 m² ali v enostanovanjski stavbi presega 250 m² uporabne površine, pri tem pa ni pomembno, kdo je lastnik tega stanovanja ali stanovanjskega objekta. Način določitve uporabne površine je v pristojnosti Geodetske uprave Republike Slovenije.

V primeru, da vrednost dobavljenih materialov presega 50 % celotne vrednosti opravljene storitve brez DDV, se v skladu s 4.

odstavkom 54. a člena PZDDV šteje, da gre za dobavo blaga in ne za opravljanje storitev, kar posledično pomeni, da se v tem primeru ne more uporabiti nižje stopnje DDV.

Stanovanjske stavbe za posebne namene so stavbe, namenjene začasnemu reševanju stanovanjskih potreb socialno ogroženih, dijaški in študentski domovi, delavski domovi, domovi za starejše, domovi za terapevtske skupine, zavetišča za brezdomce, vzgojni domovi in druge stavbe, namenjene za izvajanje socialno varstvenih programov, ki vključujejo nastanitev.

Pojem »novogradnja« ali tudi »nov objekt« vključuje objekte, ki še niso uporabljeni oziroma vseljeni ali pri katerih od prve uporabe oziroma prve vselitve še nista minili 2 leti. DURS v pojasnilu z dne 30. 11. 2010 razlaga, da začne dveletni rok teči z dnem vselitve oziroma uporabe objekta. Datuma začetka prve vselitve oziroma uporabe ni mogoče vezati izključno na pridobitev uporabnega dovoljenja, zato je treba ugotavljati dejanski datum vselitve oziroma uporabe objekta. V praksi se namreč dogaja, da se objekt uporablja pred pridobitvijo uporabnega dovoljenja.

¹ ZDDV-1 (Ur. l. RS, št. 13/2011-UPB3 s spremembami)

² PZDDV (Ur. l. RS, št. 82/2011 s spremembami)

Božena Macarol, davčna svetovalka

Z davčnim »pavšalom« v 2013

Leto 2012 zlahka imenujemo leto večjih davčnih sprememb. Deležni smo jih bili skozi vse leto, zlasti pa ob koncu leta.

Njihovo podrobnejšo predstavitev bomo objavili v naslednji številki Svetovalca, v tej pa le krajši pregled. Tokrat bo poudarek na spremenjenem načinu obdavčitve z dejanskimi prihodki in normiranimi odhodki, ki se pogovorno pogosto imenuje kar pavšalna obdavčitev. »Pavšalisti« bodo po novem tisti zasebniki in pravne osebe, katerih letni prihodki v koledarskem letu ne presegajo 50.000 evrov. Te novice so bile objavljene v Uradnem listu RS, št. 94/2012, veljati pa bodo začele od 1. januarja 2013 dalje.

»Pavšalna« obdavčitev fizičnih oseb z dejavnostjo (zasebnikov) in mikro družb

Zaradi uvedbe novega sistema pavšalne obdavčitve so bili spre-

njeni trije davčni zakoni: Zakon o dohodnini, Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb in Zakon o davčnem postopku.

Cilji Obrtnice zbornice pri posredovanju pobud za uvedbo prostovoljne pavšalne obdavčitve malih poslovnih subjektov so bili sledeči:

- večja davčna varnost predvsem v obdobju »valitve« podjetja,
- boljše usmerjanje delovne energije v posel (ne pa v pretirano administriranje),
- boljši pregled nad svojo davčno obveznostjo,
- učinkovitejše spremljanje denarnih tokov,
- več časa za pridobivanje poslovnih znanj, ki so potrebna za poslovno odločanje in širitev poslovanja.

Vlada je brez jasnih argumentov zavrnila izhodišča in ostale predloge OZS glede možnih rešitev v zvezi s pavšalno obdavčitvijo, zato bo, takšna kot je sedaj sprejeta, po naši oceni primerna le za manjše število zasebnikov in mikro družb.

Pod določenimi pogoji smo imeli pavšalno obdavčitev že v sedaj veljavnem Zakonu o dohodnini, vendar je veljala le za zasebnike.

Primerjava starega (veljavnega do 31. 12. 2012) in novega sistema pavšalne obdavčitve od 1. januarja 2013 dalje:

Veljavni sistem pavšalne obdavčitve za zasebnike	Novi sistem pavšalne obdavčitve za pravne osebe in zasebnike
• velja le za zasebnike, • promet 42.000 EUR, • 25 odstotkov normiranih odhodkov, • dodatno tudi prispevki za socialno varnost, • progresivna stopnja obdavčitve + dohodninske olajšave, • plačana realizacija!	• velja za zasebnike in gospodarske družbe, • promet 50.000 EUR, • 70 % normiranih odhodkov (v pavšal vključeni tudi prispevki za socialno varnost), • za zasebnike: 20 % proporcionalna davčna stopnja (dokončna obdavčitev – ni dohodninskih olajšav), • za gospodarske družbe: 17 % proporcionalna stopnja v letu 2013, v letu 2014 pa 16 %), • zaračunana realizacija, • tudi obvezna identifikacija za DDV pri 50.000 EUR.

Pogoji za uveljavljanje pavšalne obdavčitve v letu 2013 in dalje

V obeh novelah davčnih zakonov so predpisani praktično enaki pogoji za uveljavljanje pavšalne obdavčitve, zato bomo v nadaljevanju predstavili le najpomembnejše, ki veljajo za obe skupini poslovnih subjektov.

Za uveljavljanje pavšalne obdavčitve so predpisani takšni pogoji:

- prihodki iz dejavnosti, ugotovljeni po pravilih o računovodenju, v davčnem letu pred tem davčnim letom, ne smejo presegati 50.000 evrov,
- zavezanec, ki je na novo začel z opravljanjem dejavnosti, lahko uveljavlja pavšalno obdavčitev v prvem davčnem letu in v drugem davčnem letu, če je začel z opravljanjem dejavnosti v zadnjih šestih mesecih prvega davčnega leta,
- normirani odhodki, ki pokrivajo celotne priznane stroške znašajo 70 % davčno priznanih prihodkov,

- načelo obračunane (fakturirane) realizacije.

Davčni zavezanec, ki bo želel uveljavljati pavšalno obdavčitev, bo dolžan opraviti naslednje postopke priglasitve pavšalne obdavčitve:

- **tisti zavezanec, ki že posluje**, bo najkasneje do 31. marca tekočega leta, hkrati z oddajo davčnega obračuna za preteklo leto, na posebnem obrazcu priglasil tudi ugotavljanje davčne osnove z upoštevanjem dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov in
- **zavezanec, ki bo na novo začel z opravljanjem dejavnosti**, bo lahko priglasil upoštevanje normiranih odhodkov z obvestilom DURS-a v roku iz Zakona o davčnem postopku, to pa je v osmih dneh od dneva registracije podjetja. Priglasitev ugotavljanja davčne osnove na podlagi pavšalno določenih odhodkov bo veljala toliko časa, dokler ne bo izpolnil pogojev za prehod na obvezno vodenje poslovnih knjig. Na sistem vodenja poslovnih knjig, ki so v skladu z računovodskimi načeli in standardi, bo lahko prešel tudi prostovoljno, vendar šele ob začetku davčnega leta in ne sredi leta.

Oba davčna zakona tudi določata, kdaj davčni zavezanec ni začel na novo opravljati dejavnosti, temveč se smatra, da zgolj nadaljuje dejavnost.

Za podjetnika »začetnika« se torej ne smatra davčni zavezanec, ki je v roku 18. mesecev pred priglasitvijo ugotavljanja davčne osnove na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov:

- **ponovno začel opravljati dejavnost**, če je prenehal opravljati dejavnost v šestih mesecih pred ponovnim začetkom opravljanja dejavnosti,
- **ustanovil družbo, zavod ali primerljivo osebo po tujem pravu**,
- **prišlo do preoblikovanja zavezanca s prenosom dela podjetja na družbo**, s pridobitvijo lastniškega deleža, ali fizično osebo, ki opravlja dejavnost,
- **začel opravljati dejavnost na podlagi prenosa podjetja ali dela podjetja** od druge osebe.

Za ugotavljanje višine prihodkov se med prihodke všteto tudi:

1. prihodki zavezanca, doseženi pred prenehanjem opravljanja dejavnosti,
2. prihodki družbe, zavoda ali primerljive osebe po tujem pravu,
3. prihodki osebe, ki je prevzela del podjetja zavezanca,
4. prihodki osebe, ki je prenesla podjetje ali del podjetja na zavezanca.

Kdaj nazaj na »knjige«?

Zavezanec, ki dve zaporedni predhodni davčni leti ne izpolnjuje pogojev, mora za davčno leto ugotavljati davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov in voditi ustrezne poslovne knjige, evidence in poslovno poročilo, ki jih je dolžan voditi za ugotavljanje davčne osnove na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov.

Pri prehodu iz pavšala na »knjige« mora zasebnik opraviti popis in uskladiti neformalno vodena stanja sredstev in obveznosti do virov (zlasti osnovna sredstva, terjatve, denarna sredstva, zaloge, obveznosti do dobaviteljev, bank in države), jih uskladiti z dejanskim stanjem ter izdelati otvoritveno bilanco stanja na prvi dan leta, ko je ponovno dolžan voditi knjige.

Računovodja tudi pri pavšalni obdavčitvi ostaja »nujno zlo«

- Računovodja bo tudi v prihodnje podjetniku nujno potreben. To še zlasti velja za pravne osebe, **ki so dolžne kljub pavšalni obdavčitvi še vedno voditi poslovne knjige**. Pri zasebnikih je zahteva po vodenju evidenc v sistemu pavšalne obdavčitve malce bolj blaga, vendar pa bo kljub temu treba evidentirati tudi poslovne dogodke v zvezi z nekaterimi stroški in sredstvi, kot na primer:
 - **obračun prispevkov** za socialno varnost, plač, drugih prejemkov in bonitet,
 - vodenje **evidence o prometu**,
 - vodenje **registra osnovnih sredstev**,
 - vodenje **saldakontov kupcev in dobaviteljev** + obvezni poboti,
 - **obračunavanje davka iz dejavnosti**,
 - **vodenje poslovnih knjig za poslovne potrebe** (banke, lastno spremljanje poslovanja),
 - vodenje **evidenc zaradi usklajevanja davčnih kartic z DURS-om**,
 - vodenje evidenc **zaradi morebitnih stečajnih postopkov**.

In kdo bo pridobil s pavšalno obdavčitvijo?

Če smo pričakovali po uvedbi pavšalne obdavčitve nižje davke, potem naša pričakovanja v zvezi s tem niso izpolnjena. Ta sistem obdavčitve bo na prvi pogled prinesel koristi le tistim poslovnim subjektom, katerih dejanski odhodki so nižji od 70 % prihodkov in nimajo vzdrževanih članov ali drugih dohodninskih olajšav, ter v preteklih letih niso izkazovali izgube. Pri vseh ostalih pa velja, da je potrebno vsako poslovno situacijo posameznega podjetnika dobro proučiti, opraviti potrebne primerjalne izračune in se šele nato, po tehtnem preudarku in na podlagi jasnih argumentov, odločiti za tisti sistem obdavčitve, ki je za posameznika vsestransko najboljši.

Mag. Nina Scortegagna Kavčnik

**Zakaj čevljar
ne sme
registrirati
družbe z
imenom
Frizer d.o.o.?**

Ime firme vas bo stalno spremljalo pri njenem poslovanju. Z njo se boste predstavljali v javnosti, bodočim kupcem, sodelavcem, partnerjem, zato o imenu dobro razmislite in ne hitite. Dobrodošlo je, da gre ime v uho, da si ga ljudje zapomnijo in pri njih vzbuja pozitivne asociacije. Družba mora pri svojem poslovanju uporabljati firmo v obliki, v kakršni je vpisana v register.

Pravila glede firme

Pravila glede imena firme so določena v Zakonu o gospodarskih družbah, ki določa, da firma ne sme vsebovati besed, ki nasprotujejo morali in besed, ki vsebujejo znane znamke drugega upravičenca. Ime firme mora biti v slovenskem jeziku in mora vsebovati črke slovenske abecede. Lahko pa firmo poimenujete z domišljjskim imenom (Abrakadabra d. o. o.) ali imenom, ki ima pomen v mrtvem jeziku (latinščina, stara grščina) ali imenom, ki ustreza registrirani blagovni znamki. Ime firme nas ne sme spraviti v zmotu glede vrste ali obsega poslovanja. Čevljar, ki popravlja čevlje, ne more registrirati družbe z imenom Frizer d. o. o. Ime firme ne sme vsebovati imen ali znakov držav, samoupravnih lokalnih skupnosti (državni, republiški, občinski) ali mednarodnih organizacij. Besedo Slovenija in njene izpeljanke se lahko uporablja le z dovoljenjem Vlade ali pristojnih organov lokalne skupnosti. Ime, priimek ali psevdonim znamenite osebe je dovoljeno vnesti v firmo le z njenim dovoljenjem. Če je že umrla, pa z dovoljenjem njenega zakonca in sorodnikov do tretjega kolena v ravni vrsti ter staršev, če so še živi, ter z dovoljenjem ministra za javno upravo. Svetujem, da pred vpisom firme v sodni register preverite že obstoječa imena registriranih firm v Poslovnem registru Slovenije na www.ajpes.si.

Posebna pravila za posamezen tip družbe

Družba z omejeno odgovornostjo mora imeti v firmi oznako, ki nakazuje dejavnost družbe, obvezno dodatno sestavino ter oznako d. o. o. Primer: Spletnik, družba za informacijske storitve, d. o. o. Firma podjetnika vsebuje ime in priimek podjetnika, skrajšano oznako, da gre za samostojnega podjetnika (s. p.), oznako dejavnosti in morebitne dodatne sestavine. Primer: Čevljarstvo Čevelj, Janez Novak s. p. Firma družbe z neomejeno odgovornostjo mora vsebovati priimek vsaj enega družbenika z navedbo, da je družbenikov več, ter oznako d. n. o. Primer: Čevljarstvo Novak in ostali, d. n. o. Delniška družba mora imeti v firmi oznako, ki nakazuje dejavnost družbe, obvezno dodatno sestavino ter oznako d. d. Primer: Fructal, živilska industrija, d. d. Poznamo dolgo in kratko ime firme. Kratko je Spletnik d. o. o., Janez Novak s. p., ipd., za katerega pa ni nujno, da ga določimo in potem tudi uporabljamo. Postavljanje vejic pa je popolnoma v vaši domeni.

Pravno varstvo firme

Če sodišče presodi, da se firma družbe ne razlikuje jasno od že registriranih firm v Sloveniji ali če ne upošteva zapovedi in prepovedi glede imena firme, ki bodo navedene v nadaljevanju, zavrne predlog za vpis take firme v register. To pomeni, da družbe s takim imenom ni mogoče registrirati.

Družba z že registrirano firmo, ki meni, da se firma nove družbe ne razlikuje jasno od njene firme, lahko s tožbo zahteva opustitev uporabe firme, njen izbris iz registra in celo odškodnino. Rok za tožbo je tri leta po vpisu firme nove družbe v register. Pri izbiri imena firme svetujem razumen premislek. Nekateri tudi najemajo ljudi, ki jim izračunajo vpliv planetov, sonca, ..., vendar vse do svojo meje. Doživela sem tudi primer, ko sta gospe želeli podpisati družbeno pogodbo in s tem določitev imena firme na točno določen dan in uro. Torej ime firme le ni tako nepomembno.

Dušan Bavec, univ. dipl. prav.

Kako se bomo upokojevali v letu 2013?

Kakšni so upokojitveni pogoji v letu 2012 in kakšni bi bili zaradi še nedokončanega prehodnega obdobja, ki izhaja iz reformnega in še vedno veljavnega zakona (ZPIZ-1) iz leta 1999, si lahko pogledate v januarski številki revije Obrtnik. To je pomembno predvsem za tiste, ki se bodo iz takšnih ali drugačnih razlogov še lahko upokojili po starih predpisih. Takšno ugodnost imajo namreč na voljo tisti zavarovanci, ki so že do uveljavitve novega zakona izpolnili vse pogoje za starostno upokožitev po starem zakonu, pa zahtevka še niso vložili, kar je opredeljeno v 391. členu novega Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (v nadaljevanju ZPIZ-2). Pod določenimi pogoji imajo možnost upokožitve po starih predpisih tudi zavarovanci, ki imajo na dan 31. 12. 2012 določen status (npr.: uživalec denarnega nadomestila ima status delovnega invalida, itd.), pa mu do upokožitve manjka neko krajše obdobje, kot to izhaja iz 394. člena ZPIZ-2. Zainteresirani si vse te primere lahko pogledajo tudi v decembrski številki revije Obrtnik.

Uvodoma kaže poudariti, da so splošni upokojitveni pogoji v principu enaki za vse kategorije zavarovancev, tako za zaposlene delavce, kot tudi za tiste, ki so zavarovani iz naslova opravljanja samostojne dejavnosti. Pomembna razlika pa je v tem, da za delavce zadostujejo že zgolj obračunani prispevki, medtem, ko morajo biti pri obrtniku oz. podjetniku prispevki tudi dejansko plačani, sicer se mu obdobje neplačanih prispevkov ne prizna v pokojninsko dobo.

Starostna upokožitev

Za moške bo zaostrovanje upokojitvenih pogojev iz zdajšnjih 58 let starosti in 40 let pokojninske dobe **na 60 let starosti in 40 let pokojninske dobe brez dokupa**, potekalo na relativno sprejemljiv način. Zahtevani pogoj 40 let pokojninske dobe je enak sedanjemu, upokojitvena starost pa se dviguje po 4 mesece na leto, tako da bo zahtevanih 60 let obveljalo šele v letu 2018.

Za ženske pa je dvigovanje upokojitvenih pogojev iz lani zahtevanih 57 let in 4 mesece ter 37 let in 9 mesecev pokojninske dobe na 58 let ter 38 let pokojninske dobe, kot bo veljalo v naslednjem letu dokaj ostro in sicer za 8 mesecev pri starostnem pogoj in za 7 mesecev pri pogoju pokojninske dobe. V naslednjih letih bo zaostrovanje znosnejše in sicer po 4 mesece na leto, kot je razvidno iz preglednice. Po preteku prehodnega obdobja, ki se bo končalo

leta 2019, bo torej tudi za ženske veljalo 60 let starosti in 40 let pokojninske dobe brez dokupa.

Pogoji za upokožitev s starostjo 60 let in 40 let pokojninske dobe brez dokupa

Leto	Moški				Ženske			
	Starost		Pokojninska doba		Starost		Pokojninska doba	
	leta	mesece	leta	mesece	leta	mesece	leta	mesece
2013	58	4 (+4 m)	40	0	58	0 (+8 m)	38	4 (+7 m)
2014	58	8 (+8 m)	40	0	58	4	38	8
2015	59	0	40	0	58	8	39	0
2016	59	4	40	0	59	0	39	4
2017	59	8	40	0	59	4	39	8
2018	60	0	40	0	59	8	40	0
2019	60	0	40	0	60	0	40	0

Možnosti zniževanja upokojitvene starosti

Takšno starostno mejo bo moč znižati na račun otrok, dela pred 18. letom in na račun služenja vojaškega roka.

Upokojitveno starost na račun služenja vojaškega roka bodo lahko znižali le moški in sicer za 2/3 dejanskega služenja, zniževala se bo od 60. leta, vendar največ do 58. leta. V prehodnem obdobju do leta 2018 se upokojitvena starost na ta način torej ne bo zniževala. Če je zavarovanec dopolnil 38 let pokojninske dobe brez dokupa, se mu starostna meja lahko zniža tudi od 65. leta, toda največ do 63. leta. Znižanje bo možno tudi na račun otroka in sicer v obsegu 6 mesecev za enega otroka, 16 mesecev za dva, 26 za tri, 36 za štiri in 48 mesecev za 5 ali več otrok. Toda največ do 57. leta oz. v prehodnem obdobju do 56. leta oz. moški do 58. leta. Do znižanja je upravičena ženska, razen če je pravico do denarnega nadomestila iz naslova starševstva užival moški. To je torej kar precejšnja sprememba glede na ZPIZ-1, po katerem je bilo tovrstno zniževanje upokojitvene starosti v celoti prepuščeno dogovoru staršev. Velika pozitivna sprememba ZPIZ-2 pa je zagotovo ta, da se upokojitvena starost lahko zniža na račun dela pred 18. letom, kar velja tako za ženske kot tudi za moške. Ob dopolnjenih 40 letih pokojninske dobe brez dokupa, se upokojitvena starost lahko zniža do 58. leta za moške oz. do 57. leta za ženske oz. v prehodnem obdobju tudi ob nižji pokojninski dobi, kot velja za posamezno leto pri ženskah, celo do 56 let.

V drugi upokojitveni skupini bo zavarovanec, tako moški kot ženska, lahko pridobil pravico do starostne pokojnine pri starosti 65 let, če bo dopolnil najmanj 15 let zavarovalne dobe.

Za moške obstajajo takšni upokojitveni pogoji že sedaj, za ženske pa je letos tovrstni upokojitveni starostni pogoj 63 let, zato bo zanje veljalo 4-letno prehodno obdobje.

Leto	Leta	Mesece
2013	63	6
2014	64	0
2015	64	6
2016	65	0

Sedanja upokojitvena skupina 63 let starosti za moške oz. 61 let za ženske in min. 20 let pokojninske dobe se ukinja in se bo v na-

slednjih nekaj letih pripojila k zgornji upokojitveni skupini (65 let starosti in 15 let zavarovalne dobe) in sicer z naslednjo dinamiko:

Leto	Starost		Ženske	
	Moški		Ženske	
	Leta	Meseci	Leta	Meseci
2013	63	6	61	6
2014	64	0	62	0
2015	64	6	62	6
2016	65	0	63	0
2017	65	0	63	6
2018	65	0	64	0
2019	65	0	64	6
2020	65	0	65	0

Predčasna upokojitev

Značilnost predčasne upokojitve je ta, da bodo upokojitveni pogoji po preteku prehodnega obdobja enaki kot za starostno upokojitev, torej 60 let starosti in 40 let pokojninske dobe, pri čemer je razlika v tem, da se bo v pokojninsko dobo vštela **tudi dokupljena doba**.

Leto	Moški				Ženske			
	Starost		Pokojninska doba		Starost		Pokojninska doba	
	leta	meseci	leta	meseci	leta	meseci	leta	meseci
2013	58	4	40	0	58	0	38	4
2014	58	8	40	0	58	4	38	8
2015	59	0	40	0	58	8	39	0
2016	59	4	40	0	59	0	39	4
2017	59	8	40	0	59	4	39	8
2018	60	0	40	0	59	8	40	0
2019	60	0	40	0	60	0	40	0

Pri tej vrsti upokojitve je nujno potrebno vedeti, da predčasno pokojnino spremljajo **malusi**, ki so trajne narave in sicer v višini 0,3 % za vsak manjkajoči mesec do »polne« starosti, ki bo v 2013 znašala 63 let in 6 mesecev za moške, ter 61 let in 6 mesecev za ženske, po preteku prehodnega obdobja pa za moške od leta 2016 dalje, za ženske pa od leta 2020 dalje v višini 65 let.

Dokup dobe

Možno je dokupiti do 5 let zavarovalne dobe, brez navajanja kakršnekoli pravne podlage, kot je to bilo potrebno po prejšnji zakonodaji, poleg tega pa bo možen še dodaten dokup obdobja služenja obveznega vojaškega roka. Dokup je načeloma dražji, saj je odvisen od zavarovančeve plače oz. njegove zavarovalne osnove, toda osnova za dokup ne more biti nižja od zneska v višini povprečne plače na zaposlenega v RS.

Izvezem iz zavarovanja in delna upokojitev

Novi zakon ZPIZ-2 končno kot posledico odločbe Ustavnega sodišča RS iz davnega leta 2007 tudi za s.p.-je uzakonja delno upokojitev, ki se bo lahko uveljavila takoj z izpolnitvijo pogojev za pridobitev pravice do predčasne ali starostne pokojnine, če ostane zavarovanec v obveznem zavarovanju v obsegu najmanj 4

ure dnevno ali 20 ur tedensko. Delna pokojnina se odmeri od predčasne ali starostne pokojnine, odmerjene na dan njene uveljavitve, v odstotku, ustreznem skrajšanju polnega delovnega časa. Tako odmerjena pokojnina se do dopolnitve starosti 65 let poveča za 5 % kot stimulacija, ker se ni v celoti upokojil, čeprav bi se lahko. Izvzema iz zavarovanja, kot smo ga do sedaj poznali, torej ne bo več. To pomeni, da nihče več ne bo mogel opravljati svoje dejavnosti po upokojitvi na način, kot je bilo možno pod določenimi primeri do sedaj. Torej, da bi prejemal celotno pokojnino in iz naslova dejavnosti plačeval zgolj pavšalne prispevke. Uživalec delne pokojnine bo namreč polovico pokojnine moral zamrzniti vse dokler bo opravljal dejavnost iz naslova katere bo plačeval polovične prispevke. Za tiste, ki so to možnost uveljavili bodisi lani ali v prejšnjih letih, torej pred uveljavitvijo novega zakona, bo veljalo prehodno obdobje 12 mesecev, da se uskladijo z določbami novega zakona, ki veljajo za delno upokojitev. V kolikor tega ne bo storil zavarovanec sam, bo uskladitev lastnosti zavarovanca izvedel ZPIZ po uradni dolžnosti.

Pokojninska osnova

Za izračun pokojninske osnove bo merodajnih 24 zaporednih najugodnejših let zavarovanja, pri čemer bo to spremembo spremljalo ustrezno prehodno obdobje. V letu 2013 znaša obračunsko obdobje za izračun pokojninske osnove 19 let in se v prehodnem obdobju z začetkom vsakega naslednjega koledarskega leta podaljša za eno leto, dokler v letu 2018 ne doseže 24 let.

Dvig najnižje zavarovalne osnove

Najnižja zavarovalna osnova se bo dvignila pri zaposlenih z minimalno plačo, pri s.p.-jih, ki so v prvem zavarovalnem razredu zavarovani od minimalne plače in pri družbenikih, ki so hkrati poslovodne osebe, pa niso zavarovani na drugi podlagi. Osnova za plačilo prispevkov za zaposlene, ki imajo minimalno plačo, se bo po preteku relativno dolgega prehodnega obdobja, ki se bo končalo leta 2021, dvignila na 60 % povprečne plače. Za ilustracijo kaže pojasniti, da zdajšnja minimalna plača 763,06 EUR predstavlja slabih 51 % povprečne plače. Osnova za obračun prispevka pri zaposlenih z minimalno plačo je v letu 2013 še vedno minimalna plača, v letu 2014 se bo zvišala za eno odstotno točko, na 52 odstotkov povprečne plače, kar bo veljalo vse do leta 2017, nato pa se bo vsako leto dvigovala za 2 odstotni točki in končnih 60 odstotkov dosegla šele leta 2021.

Za samostojne podjetnike bo prehod iz zdajšnje minimalne plače na 60 odstotkov povprečne plače nekoliko hitrejši in bo zaključen do leta 2018. V letu 2013 bo sicer najnižja zavarovalna osnova še vedno minimalna plača, saj edino še to leto ostane v veljavi sistem zavarovalnih razredov, v letu 2014 bo znašala 52 % povprečne plače, nato pa se bo vsako leto dvignila za 2 odstotni točki. Razlog za takšno povišanje najnižje zavarovalne osnove je tako za eno kot drugo kategorijo zavarovancev do neke mere utemeljen. Vsi tisti zavarovanci, ki imajo polno pokojninsko dobo, prejmejo namreč pokojnino odmerjeno od najnižje pokojninske osnove, ki pa znaša skoraj 60 odstotkov povprečne plače. Takšni upokojenci iz načela solidarnosti dobijo torej za približno 20 odstotkov višjo pokojnino, kot pa so zanj vplačevali, zato se nam zdi takšna reši-

tev dokaj korektna, še posebej, ker je predvideno relativno dolgo prehodno obdobje, pa čeprav bo pomenilo dodatno stroškovno obremenitev.

Za družbenike, ki so poslovodne osebe, se najnižja zavarovalna osnova skozi prehodno obdobje dviguje iz sedanje minimalne pokojninske osnove, ki znaša cca 57 % povprečne plače na 90 % povprečne plače. V letu 2014 bo znašala 60 % povprečne plače, nato pa se bo vsako leto dvignila za 5 odstotnih točk, tako da bi se prehodno obdobje končalo leta 2020.

Družbeniki, ki so hkrati poslovodne osebe, naj bi v perspektivi imeli možnost izbire zavarovanja, bodisi na podlagi delovnega razmerja, bodisi kot družbenik-poslovodna oseba, kar sta v pogajanjih predlagali OZS in ZDOPS. Takšna zakonska alternativna rešitev je deloma - predvsem zaradi morebitnih težav pri praktičnem izvajanju - odvisna tudi od predlagane rešitve v novem Zakonu o delovnih razmerjih. V delovni verziji predloga novega ZDR je namreč že akceptiran naš predlog, da naj bi tudi stoodstotni družbenik imel pravico skleniti pogodbo o zaposlitvi »sui generis« v svoji družbi in s tem vzpostaviti delovno razmerje in se posledično vključiti na tej podlagi tudi v pokojninsko in ostala socialna zavarovanja. S tem v zvezi moramo izpostaviti, da smo pogajalci OZS in ZDOPS skupaj z ostalimi delodajalskimi pogajalci uspeli prepričati vlado in zakonodajalca, da se v dobiček zavarovanca-družbenika, ki predstavlja zavarovalno osnovo, ne bodo vštete tudi dividende. Dividenda je namreč že sestavni del dobička in predstavlja dohodek iz naslova lastništva.

Omeniti kaže vsekakor novost, ki smo jo tudi dosegli s svojimi predlogi, da se bo tudi pretežnim lastnikom d. o. o.-jev in s. p.-jem omogočila vključitev v kolektivno dodatno pokojninsko zavarovanje in da se tudi podjetnikom omogoči uveljavitev vseh pravic iz naslova invalidskega zavarovanja.

Kakšne prispevke bodo plačevali ostali podjetniki?

V OZS in ZDOPS smo lahko zadovoljni, da je Vlada RS prisluhnila nekaterim našim predlogom, ki smo jih predstavili člani pogajalske skupine, da se delodajalce pretirano dodatno ne obremeni s prispevki. Pozitivno je, da se bo nova metodologija določanja zavarovalne osnove za obračun prispevkov uvajala postopoma in na način, kot sta ga s kompromisnim predlogom oblikovala OZS in ZDOPS, (z upoštevanjem pavšalno priznanega znižanja dobička in posledično zavarovalne osnove).

SedANJI sistem razvrščanja zavarovancev, ki so za obračun prispevkov razvrščeni v enega od osmih zavarovalnih razredov, naj bi veljal še v letu 2013, od leta 2014 naprej pa naj bi individualno določitev zavarovalne osnove predstavljal sicer dobiček zavarovanca, toda znižan za 30 % v letu 2014, za 28 % v letu 2015 in za 25 % v letu 2016, ter nadalje. Vlada je na ta način prisluhnila argumentom OZS in ZDOPS, da bilančni dobiček ne odraža dejanskega dobička oz. dejanskega denarnega toka in da bi obremenitev celotnega dobička s prispevki škodljivo vplivala na investicijsko sposobnost podjetnika, prav tako bi tak način imel negativen vpliv na dvigovanje cene storitev in izdelkov in s tem zmanjšano konkurenčnost.

V kolikor OZS in ZDOPS ne bi uspeli s svojimi argumenti prepričati vlade, da sprememba metodologije iz sistema sedanjih osmih zavarovalnih razredov v individualno določitev zavarovalne osnove, kot ga je v prvotnem predlogu zakona predlagala vlada, ni ustrezna in da je še nadalje potreben »korekcijski faktor« iz bilančnega v dejanski dobiček, bi se lahko zgodilo, da bi v letu 2013 nekateri plačevali tudi do 67 % višje prispevke. V letu 2013 sistem sicer izjemoma še vedno ostaja na sedanjih zavarovalnih razredih. V letu 2014 pa bodo, upoštevajoč pri tem novo zakonsko metodologijo, korekcijski faktor oz. pavšalno priznana znižanje dobička in posledično zavarovalne osnove, nekateri sicer malce na slabšem, nekateri zavezanci pa celo malo na boljšem, kar bo veljalo predvsem za tiste, ki so bili s svojo zavarovalno osnovo na začetku posameznega zavarovalnega razreda.

Nižji prispevki za starejše delavce ter pri prvi zaposlitvi in prvi samozaposlitvi

Vsekakor kaže omeniti pozitivne rešitve, da bodo delodajalci oproščeni plačila prispevkov delodajalca v višini 30 % za zaposlene, ki so dopolnili 60 let starosti in v višini 50 % za zaposlene, ki izpolnjujejo starostni pogoji za pridobitev pravice do predčasne pokojnine. Delodajalci bodo lahko uveljavili vračilo prispevkov delodajalca tudi v primeru prve zaposlitve oseb, ki še niso dopolnili 26 let starosti in mater, ki skrbijo za otroka do 3. leta otrokove starosti, ko se prvič zaposlijo za nedoločen čas in ostanejo pri istem delodajalcu v zaposlitvi neprekinjeno najmanj dve leti.

Prav tako je v smislu vzpodbujanja samozaposlovanja pomembna novost, da bodo novoustanovljeni s. p.-ji v prvih 12 mesecih poslovanja po prvem vpisu v poslovni register oproščeni plačila

Znižali so stroške računovodstva

»Za miniMAX smo se odločili, ker nam prejšnji poslovni program ni več zadoščal. Že na predstavitvi sem ugotovil, da je to tisto, kar iščemo. Poenostavljeni postopki, številni avtomatizmi ter povezave z eDavki, Ajpesom in e-banko nam zagotavljajo, da za administracijo porabimo zelo malo časa. Poleg tega lahko miniMAX uporablja vsak, kar se je pokazalo kot še posebna prednost, ko je administrativne naloge prevzela nova sodelavka, ki s tem še ni imela izkušenj. Sami vnašamo prejete račune, izvajamo obračune plač, oddajamo zakonsko zahtevana poročila, računovodski servis pa nam pomaga s svetovanjem. Pridobili smo pregled nad poslovanjem, ki ga do sedaj nismo imeli.«

Valter Faganelj, direktor Copigraf Faganelj d.o.o.

SAOP d.o.o. | www.minimax.si | T 080 14 50 | info@minimax.si

prispevka zavarovanca in prispevka delodajalca v višini 50 %, v naslednjih 12 mesecih pa v višini 30 %.

Kako v pokoj po starih predpisih?

Tekom pogajanj se je na tem vprašanju iskalo čim širši konsenz socialnih partnerjev. Ob izpolnjevanju določenih pogojev je presečni datum, ki garantira upokojitev po starih predpisih 31. 12. 2012, če so ob tem seveda izpolnjeni nekateri dodatni pogoji, katere sem predstavil v zadnji (decembrski) številki Obrtnika.

Tako, kot se je to zgodilo že pred dvema letoma pri »Pahor-Svetlikovem« zakon, je tudi tokrat veliko zavarovancev, ki so na raznorazne načine poskušali pridobiti garancijo za upokojitev po starih predpisih. Seveda se bodo po starih predpisih lahko upokojili tudi vsi tisti, ki so do uveljavitve novega zakona izpolnili pogoje za pridobitev pravice do starostne pokojnine po starih predpisih, če seveda ne bodo uveljavljali bonitet, ki jih prinaša novi ZPIZ-2, saj bi s tem vstopili v novi sistem v celoti, z vsemi prednostmi in slabostmi, ki jih prinaša.

mag. Boštjan J. Turk

Sodna praksa Odškodninska odgovornost

Še posebej v obrtniških vodah so škodni dogodki čedalje pogostejši, bodisi na relaciji med obrtniki in naročniki, bodisi na relaciji med obrtniki in pri njih zaposlenimi delavci. Posledično narašča tudi število vloženih odškodninskih zahtevkov, pa tudi mediacij na to temo. Tudi zato se zdi koristno opozoriti na temeljne predpostavke odškodninske odgovornosti – torej kdaj lahko sploh govorimo o tem, da odškodninska odgovornost obstaja, kdaj je ta izključena in kaj konkretno o odškodninski odgovornosti za zaposlene delavce pravi sodna praksa.

Pravno podlago odškodninske odgovornosti vsebuje 131. člen Obligacijskega zakonika, ki določa, da je tisti, ki drugemu povzroči, to dolžan povrniti, če ne dokaže, da je nastala brez njegove krivde. Krivda je podana, kadar povzročitelj škode to povzroči namenoma, ali pa vsaj iz malomarnosti. Če eden ali drugi element ne obstajata, ne moremo govoriti o krivdni odškodninski odgovornosti. Za škodo od stvari in dejavnosti, iz katerih izvira večja škodna nevarnost za okolico, pa se odgovarja celo ne glede na krivdo (objektivna odškodninska odgovornost). Da sploh lahko govorimo o odškodninski odgovornosti morajo biti vselej podani štirje elementi odškodninske odgovornosti in sicer so to: nastanek

škodljivega dejstva, nastanek nedopustne škode, vzročna zveza med škodnim dogodkom in škodo in odgovornost.

Pravno priznana škoda je tista, ki se manifestira v obliki zmanjšanja premoženja (navadna škoda), v obliki preprečitve povečanja premoženja (izgubljeni dobiček) in v obliki nepremoženjske škode (povzročitev telesnih ali duševnih bolečin, strahu, ali okrnitve ugleda pravne osebe).

V primeru silobrana je drugače

Zakon jasno določa, v katerih primerih je odškodninska odgovornost izključena. In sicer v primerih silobrana, v primerih dovoljene samopomoči in v primerih privolitve oškodovanca (za privolitve gre, če nekdo v svojo škodo dovoli drugemu, da ta nekaj stori, pri čemer so izključena dejanja, ki so po zakonu prepovedana – denimo povzročitev hude telesne poškodbe). V primeru, če nekdo povzroči škodo v stiski, lahko tisti, ki mu je bila taka škoda povzročena, zahteva škodo ne od tistega, ki je ravnal v stiski, ampak od tistega, ki je odgovoren za nastanek škodne nevarnosti, ki je pripeljala do ravnanja v stiski.

Določene osebe odškodninsko ne odgovarjajo. To so nerazsodne osebe (denimo osebe z motnjami v duševnem razvoju), mladotniki do dopolnjenega sedmega leta starosti, oziroma mladotniki do dopolnjenega štirinajstega leta starosti, razen, če se dokaže, da so bili pri povzročitvi škode zmožni razsojati. Alkoholizirane osebe in osebe, ki so bile drugače prehodno nerazsodne, ne spadajo v to kategorijo in so polno odškodninsko odgovorne, razen, če dokažejo, da niso po svoji volji prišle v nerazsodno stanje.

Sodna praksa vsebuje nekaj zanimivih sodnih odločb, povezanih predvsem z vrednotenjem elementov odškodninske odgovornosti za zaposlene delavce. Omenil bom dve. V zadevi Pdp 883/2003 z dne 16. 4. 2004 se je Višje delovno in socialno sodišče opredelilo glede krivde delodajalca zaradi neizkoriščenega dopusta delavca. Izreklo je, da je delavec do odškodnine za neizkoriščen dopust upravičen le, če letnega dopusta ne izrabljuje po krivdi delodajalca. Ker v konkretnem primeru krivde ni bilo mogoče dokazati (delavec bi dopust lahko izrabljal), delodajalec ni odškodninsko odgovarjal, ker je manjkal eden od elementov odškodninske odgovornosti.

Zanimivo odločbo v zvezi z (ne)odgovornostjo delodajalca je izreklo Vrhovno sodišče RS v zadevi VSSI št. VIII Ips 101/98 z dne 29. 9. 1998. Menilo je, da delodajalec ni niti objektivno niti krivdno odgovoren za škodo, ki jo je pri njem zaposlena delavka utrpela zaradi padca pri hoji po prehodu čez železniške tire zaradi oljnega madeža na tem prehodu. Sodišče je svojo odločbo obrazložilo z argumentom, da objektivna odgovornost ne obstaja, zato, ker iz prehoda ni izvirala povečana nevarnost za okolico (ta bi izvirala le v primeru, če bi bil prehod zgrajen iz materiala, ali na način, zaradi katerega bi prehod predstavljal povečano nevarnost za zdrse), prav tako pa je ugotovilo, da ne obstaja krivda, saj od delodajalca ni mogoče zahtevati, da bi moral vsak oljni madež, ki se pojavi na prehodu, sproti odstraniti.

www.e-racuni.com

online poslovni program

ZAKAJ?

- Hitreje
- Ceneje
- Bolje

Slovenska podjetja ga uporabljajo že 10 let.

KER JE RAZLIKA OČITNA!

e-Računi SO VRHUNSKI ONLINE POSLOVNI PROGRAM, KI S SVOJO NAPREDNO TEHNOLOGIJO OMOGOČA:

- Podjetniku in računovodji, da v vsakem trenutku dostopata do istih podatkov.
- Vse funkcionalnosti, ki jih podjetje potrebuje za vodenje računovodstva in vodenje poslovanja.
- Vnos, pregled in elektronsko izmenjavo poslovne dokumentacije.
- Povezavo z elektronskim bančništvom.
- Avtomatsko izdelavo vseh bilančnih poročil neposredno iz glavne knjige.

PRILAGODLJIV IN ZANESLJIV PREGLED NAD POSLOVANJEM!

- Izpis računov, predračunov, ponudb, delovnih nalogov, dobavnih, ... lahko oblikujete po lastnih željah.
- Izvoz podatkov, ki jih lahko v vsakem trenutku izvozite v MS Word, Excel in Open Office.
- Več nivojski uporabniški dostop.
- V kontni plan lahko vpisujete svoje konte.

DOSTOP DO AŽURNIH PODATKOV JE VEDNO NA DOSEGU ROKE!

Za uporabo ne potrebujete **nobene predhodne namestitve na vašem računalniku ali telefonu**, preko internetne povezave program deluje v **vsakem internetnem brskalniku** in ga lahko uporabljate **na vseh sodobnih računalnikih in telefonih** (Windows PC, Apple, Android, iPhone, iPad, ...)

NAJEM PROGRAMA - BREZ DODATNIH STROŠKOV:

Najem programa preko interneta vključuje **avtomatsko izdelavo varnostnih kopij za zaščito vaših podatkov**.

Preko interneta boste vedno uporabljali **najnovejšo verzijo programa**, prilagojeno **zakonskim predpisom**.

100% ZANESLJIVA ZAŠČITA PODATKOV!

Zagotavljamo vam, da so vaši **podatki varni pred virusi in izgubo podatkov**.

Plače za zasebni sektor po kolektivnih pogodbah širše ravni za december 2012

Opomba: naslovi kolektivnih pogodb so zapisani s ključnimi besedami

1. IZHODIŠČNE PLAČE

Vir: Uradni listi, KP po dejavnostih

Oznaka KP	TR	I.	II.	III.	IV.	V.	VI/1	VI/2	VII/1	VII/2	VIII.	IX.	Uradni list RS
Bruto v €													
7. grafična	420,85	462,94	513,44	576,56	656,53	753,32	-	-	854,33	-	1.182,59	1.426,68	51/98, 64/01, R: 24/04, 103/04, 79/05, 95/06, 10/07, 93/07, 35/08, 97/08
8/1 knjigotrska	401,36	461,56	521,77	581,97	682,31	882,99	-	-	1.043,54	-	1.324,49	1.525,17	
8/2 založniška	432,13	496,95	561,77	626,59	734,62	950,69	-	-	1.123,54	-	1.426,03	1.642,09	43/00, 77/00, 24/01, 46/01, 78/01
8/3 časopisna, inf.-revijalna	447,51	514,64	581,76	648,89	760,77	984,52	-	-	1.163,53	-	1.476,78	1.700,54	R: 33/04, 117/04, 79/05, 95/06, 118/06, 10/07, 93/07, 35/08, 97/08, 8/10, 55/11, 17/12
11.c kovinski materiali, livarstvo na uro	421,08	471,54	523,74	605,52	668,16	786,48	-	-	927,42	-	1.068,36	1.270,20	14/06, 87/06, 76/07, 46/08, 70/08, 53/09, 10/10, 70/11, 84/11
	2,42	2,71	3,01	3,48	3,84	4,52	-	-	5,33	-	6,14	7,30	
16. železnice	329,59	362,55	405,40	451,54	510,86	609,74	-	-	692,14	-	823,98	988,77	95/07
25. komunala*	Zneski izhodiščnih plač niso določeni.												94/04, 8/05, R: 15/05, 71/05, R: 71/05, 120/05, 14/06, 82/06, 66/07, 18/08, 5/09, 10/10, 95/10, 14/11, 62/11, 74/11
25. komunala za leto 2012	Zneski izhodiščnih plač niso določeni.												19/12, 43/12
26/1 nepremičnine - 1	329,59	362,55	405,40	481,20	527,34	711,91	-	-	889,89	-	1.153,57	1.384,28	
26/2 nepremičnine - 2	354,30	389,73	435,79	517,28	566,88	765,29	-	-	956,61	-	1.240,05	1.488,06	9/98, 35/00, R: 78/03, 117/04, 87/05
26/3 nepremičnine - 3	379,03	416,93	466,21	553,38	606,45	818,70	-	-	1.023,38	-	1.326,61	1.591,93	

* Uporabljajo jo člani Združenja delodajalcev Slovenije, velja za člane GZS – Zbornico komunalnih dejavnosti

2. NAJNIŽJE OSNOVNE PLAČE

Vir: Uradni listi, KP po dejavnostih

Oznaka KP	TR	I.	II.	III.	IV/1	IV/2	V/1	V/2	VI/1	VI/2	VII/1	VII/2	VII/3	VIII.	IX.	Uradni list RS
Bruto v €																
1. kmetijstvo na uro	459,36 2,64	501,12 2,88	556,80 3,20	614,22 3,53	-	687,30 3,95	-	-	810,84 4,66	-	913,50 5,25	-	-	1.077,06 6,19	-	36/11, 107/11
2/A gozdarstvo (A) na uro	654,69 3,7626	669,50 3,8477	685,50 3,9397	725,00 4,1667	-	820,00 4,7126	-	-	975,00 5,6034	-	1.095,00 6,2931	-	-	1.300,00 7,4713	1.550,00 8,9080	16/05, podpis, 9.9.05 (ni v Ur.l.RS), 37/06, 19/08, 99/08, 30/09, 46/10
2/B gozdarstvo (B) na uro	654,69 3,7626	755,00 4,3391	855,00 4,9138	908,00 5,2184	-	960,00 5,5172	-	-	1.015,00 5,8333	-	1.245,00 7,1552	-	-	1.480,00 8,5057	1.765,00 10,1437	
3. premogovništvo	433,65	533,35	574,70	635,85	-	701,50	-	-	834,56	-	1.027,71	-	-	1.354,27	1.596,40	44/96, R: 73/03, 100/04, 81/05, podp. 25.7.06 (ni v Ur.l.RS), 105/07
4. tekstil	401,49	429,72	466,88	512,68	-	568,67	-	-	672,15	-	758,41	-	-	896,40	1.068,90	55/09, RV: 28/10
5. lesarstvo*	414,61	452,64	498,77	549,61	-	614,28	-	-	721,70	-	812,93	-	-	-	-	132/06, P: 28/07, R: 66/07, 32/08, R: 36/09, 34/10, 22/11, 26/12
9/1 kemična - 1	467,26	520,20	576,19	644,39	-	725,83	-	-	817,45	884,64	993,57	1.076,03	-	1.257,23	1.416,04	
9/2 kemična - 2	518,16	570,08	635,23	710,56	-	800,15	-	-	900,93	975,24	1.095,37	1.185,97	-	1.385,50	1.560,59	37/07, R: 38/07, 95/07, R: 89/08, 104/09

Oznaka KP	TR	I.	II.	III.	IV/1	IV/2	V/1	V/2	VI/1	VI/2	VII/1	VII/2	VII/3	VIII.	IX.	Uradni list RS
g/3	kemična – 3	616,91	679,01	757,39	846,98	-	953,87	-	1.072,97	1.162,56	1.305,08	1.412,98	-	1.651,20	1.859,89	RV: 73/10, 109/10, 107/11
11.a	kovins. ind. na uro	487,20 2,80	532,44 3,06	588,12 3,38	669,90 3,85	-	730,80 4,20	-	854,34 4,91	-	998,76 5,74	-	-	1.139,70 6,55	1.348,50 7,75	108/05, 97/06, 90/07, 33/08, 70/08, RV: 53/09, 10/10, 84/11
11.b	elektroind. na uro	520,26 2,99	532,44 3,06	582,90 3,35	655,98 3,77	-	715,14 4,11	-	831,72 4,78	-	969,18 5,57	-	-	1.106,64 6,36	1.301,52 7,48	108/05, 95/06, R: 71/07, 82/07, 32/08, 70/08, 47/09, RV: 75/09, 10/10, 84/11, 104/11
11.c	kov. mat., liv. na uro	485,46 2,79	537,66 3,09	591,60 3,40	676,86 3,89	-	737,76 4,24	-	861,30 4,95	-	1.007,46 5,79	-	-	1.151,88 6,62	1.360,68 7,82	14/06, 87/06, 76/07, 46/08, 70/08, RV: 53/09, 10/10, 70/11, 84/11, 70/12
12.	elektrogosp.	432,83	502,31	544,00	623,90	-	693,38	-	821,92	-	1.037,30	-	-	1.457,66	1.648,73	38/96, 45/96, R: 29/03, 100/04, 81/05, podpis 25.7.06 (ni v Ur.l.RS), 105/07
13.	gradbena na uro	408,00 2,34	443,00 2,55	491,00 2,82	544,00 3,13	577,00 3,32	643,00 3,70	683,00 3,93	720,00 4,14	834,00 4,79	854,00 4,91	960,00 5,52	1.034,00 5,94	1.145,00 6,58	1.329,00 7,64	1/05, 100/05, 83/06, 71/07, 18/08, 76/08, 64/09, 62/11
14.	trgovina	442,30	479,18	527,13	578,75	-	645,11	-	755,75	-	901,34	-	-	-	-	111/06, P: 127/06, 109/07, RV: 21/08, 94/08, 10/09, 34/09, 55/09, R: 68/09, 54/10, 26/11, 30/11, 57/11, 104/11, 51/12, 53/12, 94/12
15.	gostinstvo ***	465,00 474,30	500,00 510,00	560,00 571,20	620,00 632,40	-	690,00 703,80	-	820,00 836,40	-	920,00 938,40	-	-	1.080,00 1.101,60	-	109/11 99/12
17.	cestno gospodarstvo	405,41	441,97	489,47	540,65	-	606,11	-	723,43	-	821,18	899,40	-	977,60	1.173,12	135/04, R: 50/05, R: 87/05, 89/05, R: 97/05, odstop: 91/06, 111/06, 19/07, 7/08, 22/08, 103/08
18.	cestni pot. promet na uro	400,20 2,30	415,86 2,39	483,72 2,78	534,18 3,07	-	598,56 3,44	-	708,18 4,07	-	798,66 4,59	-	-	-	-	14/12, 52/12
21.	poštna***	471,54 2,71	537,66 3,09	563,76 3,24	640,32 3,68	-	701,22 4,03	-	823,02 4,73	1.024,86 5,89	1.077,06 6,19	-	-	1.171,02 6,73	1.273,68 7,32	50/03, 94/04, 61/05, 84/08, 91/09
23	banke	-	-	-	633,04	-	721,68	-	902,10	-	1.127,62	-	-	1.353,14	1.623,78	5/11
24.	zavarovalstvo	362,53	416,91	471,29	507,54	-	587,30	-	725,06	-	888,20	-	-	1.123,84	1.268,86	24/11
28.	drobno gospodar.	532,58	607,15	681,69	766,91	-	857,45	-	1.022,55	-	1.161,02	-	-	1.384,70	1.661,64	94/10, 58/11
29.	obrt***, podjet.	547,15	568,83	614,33	628,42	-	666,34	-	763,86	-	893,88	-	-	1.002,22	-	73/08, 55/10, 100/11

* Zneski veljajo za delo opravljeno od 1.3.2012 dalje, zneski po KP poštna in kurirske dejavnosti pa od 1.7.2012.

***Zneski po KP za gostinstvo in turizem veljajo za opravljeno delo od 1.3.2013, zneski za KP obrt in podjetništvo in KP pošte bodo znani, ko bo objavljen podatek o povprečni letni inflaciji 2013.

3. NAJNIŽJE IZPLAČANE PLAČE, MINIMALNA PLAČA po KOLEKTIVNIH POGODBAH DEJAVNOSTI

Vir: Uradni listi, KP po dejavnostih

Oznaka KP	TR	I.	II.	III.	IV/1	IV/2	V/1	V/2	VI/1	VI/2	VII/1	VII/2	VII/3	VIII.	IX.	Uradni list RS
11.c	kov. mat., liv.	Najnižja izplačana plača za 174 ur = 748,20, za eno uro = 4,30														10/10, 84/11
13.	gradbena*	590,00	617,00	670,00	740,00	770,00	810,00	850,00	890,00	960,00	1.005,00	1.102,00	1.212,00	1.452,00	1.747,00	1/05, 100/05, 83/06, 71/07, 18/08, 76/08, 64/09, 62/11
Najnižje izplačane plače po tarifnih razredih veljajo za 174 ur za vse delavce, razen za pripravnike in tiste delavce, ki ne dosegajo planiranih rezultatov po vnaprej znanih kriterijih.																

4. KP dejavnosti, ki ZNESKOV USKLADITVE še niso vključile v sistem plač

Vir: Uradni listi, KP po dejavnostih

Zap. št. KP	KP	januar
11	kovinski materiali in livarne	75,83
24	zavarovalnice	59,88
26	nepremičnine – 1, 2, 3	49,87

* Bodite pozorni na znesek minimalne plače, določen z Zakonom o minimalni plači UL RS, št. 13/10

Okrajšave: Oznaka KP = oznake kolektivnih pogodb, zapisane v prvi koloni, so povzete iz UL RS, št. 87/04, str. 10656; TR = tarifni razred; P = v Uradnem listu objavljeni popravek; odp. = odpoved KP; če ni objavljene številke UL RS, odpoved ni bila uradno objavljena; R = razloga komisije za razlogo kolektivne pogodbe; R označena s krepkim tiskom, se nanaša na (ne)uporabnost določb kolektivne pogodbe zaradi uveljavitve Zakona o delovnih razmerjih; RV = razširjena veljavnost

Plače in drugi prejemki iz delovnega razmerja

LESTVICA ZA ODMERO DOHODNINE IN OLAJŠAVE ZA LETO 2013

na podlagi Pravilnika o določitvi olajšav in lestvice za odmero dohodnine za leto 2013 (Uradni list RS, št. 102/12).

Stopnje dohodnine za davčno leto 2013:

Če znaša neto letna davčna osnova v evrih		Znaša dohodnina v evrih	
nad	do		
	8.021,34	16 %	
8.021,34	18.960,28	1.283,41	+ 27 % nad 8.021,34
18.960,28	70.907,20	4.236,92	+ 41 % nad 18.960,28
70.907,20		25.535,16	+ 50 % nad 70.907,20

Pri izračunu akontacije dohodnine od dohodka iz zaposlitve, ki ga izplača glavni delodajalec, se za davčno leto 2013 uporabijo stopnje dohodnine in lestvica, preračunana na 1/12 leta:

Če znaša neto mesečna davčna osnova v evrih		Znaša dohodnina v evrih	
nad	do		
	668,44	16 %	
668,44	1.580,02	106,95	+ 27 % nad 668,44
1.580,02	5.908,93	353,08	+ 41 % nad 1.580,02
5.908,93		2.127,93	+ 50 % nad 5.908,93

Davčne olajšave:

1. Splošna olajšava

Višina skupne splošne olajšave je odvisna od višine skupnega dohodka v letu 2013.

Če znaša skupni dohodek v evrih		Znaša splošna olajšava v evrih
nad	do	
	10.866,37	6.519,82
10.866,37	12.570,89	4.418,64
12.570,89		3.302,70

Pri izračunu akontacije dohodnine od mesečnega dohodka iz delovnega razmerja se upošteva:

Če znaša mesečni bruto dohodek iz delovnega razmerja v evrih		Znaša splošna olajšava v evrih
nad	do	
	905,53	543,32
905,53	1.047,57	368,22
1.047,57		275,22

Če delojemalec ne želi, da se mu pri izračunu akontacije dohodnine upošteva povečana splošna olajšava, se davčna osnova zmanjša za 275,22 evra.

2. Osebnolajšave

Namen	Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
invalidu s 100% telesno okvaro	17.658,84	1.471,57
po dopolnjenem 65. letu starosti	1.421,35	118,45

3. Posebna osebna olajšava za rezidenta, ki se izobrazuje in ima status dijaka ali študenta, znaša 2.477,03 evra.

4. Posebna olajšava za vzdrževane otroke:

	Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
za prvega vzdrževanega otroka	2.436,92	203,08
za vzdrževanega otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo	8.830,00	735,83
za drugega vzdrževanega otroka	2.649,24	220,77
za tretjega vzdrževanega otroka	4.418,54	368,21
za četrtega vzdrževanega otroka	6.187,85	515,65
za petega vzdrževanega otroka	7.957,14	663,09

za vsakega drugega vzdrževanega družinskega člana:

Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
2.436,92	203,08

5. Olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje do 2.819,00 evra letno.

6. Posebna osebna olajšava za rezidenta – čezmejnega delovnega migranta 7.576,62 evra.

Minimalna plača	Znesek	Uradni list RS št.
Obdobje		
od 1. januarja 2012	763,06 EUR	5/2012
od 1. januarja 2011 do 31. decembra 2011	748,10 EUR	3/2011

Minimalna plača je mesečna plača za delo, opravljeno v polnem delovnem času. Zajema osnovno plačo, del plače za delovno uspešnost, del plače za poslovno uspešnost in dodatke. V minimalno plačo niso zajeta povračila stroškov v zvezi z delom (npr. povračilo za prehrano, prevoz na delo) in drugi osebni prejemki (npr. odpravnine, jubilejne nagrade). Delavec, ki dela krajši delovni čas, ima pravico do sorazmernega dela minimalne plače.

OBRAČUN PRISPEVKOV

Prispevki za socialno varnost samozaposlenih – za december 2012

Dosežena osnova v EUR za leto 2011		Do vključno 8.977,20*	Nad 8.977,20* do vključno 18.295,80**	Nad 18.295,80 do vključno 27.443,70	Nad 27.443,70 do vključno 36.591,60	Nad 36.591,60 do vključno 45.739,50	Nad 45.739,50 do vključno 54.887,40	Nad 54.887,40 do vključno 64.035,30	Nad 64.035,30
Bruto zavarovalna osnova v EUR		minimalna plača	60 % PP	90 % PP	120 % PP	150 % PP	180 % PP	210 % PP	240 % PP
		763,06	909,57	1.364,36	1.819,14	2.273,93	2.728,71	3.183,50	3.638,28
Prisp. zavarovanja za PIZ	15,50%	118,27	140,98	211,48	281,97	352,46	422,95	493,44	563,93
Prisp. delodajalca za PIZ	8,85%	67,53	80,50	120,75	160,99	201,24	241,49	281,74	321,99
Skupaj prispevki za PIZ	24,35%	185,80	221,48	332,23	442,96	553,70	664,44	775,18	885,92
Prisp. zavarovanja za ZZ	6,36%	48,53	57,85	86,77	115,70	144,62	173,55	202,47	231,39
Prisp. delodajalca za ZZ	6,56%	50,06	59,67	89,50	119,34	149,17	179,00	208,84	238,67
Prisp. za poškodbe pri delu	0,53%	4,04	4,82	7,23	9,64	12,05	14,46	16,87	19,28
Skupaj prispevki za ZZ	13,45%	102,63	122,34	183,50	244,68	305,84	367,01	428,18	489,34
Prisp. zavarovanja za starš. varstvo	0,10%	0,76	0,91	1,36	1,82	2,27	2,73	3,18	3,64
Prisp. delodajalca za starš. varstvo	0,10%	0,76	0,91	1,36	1,82	2,27	2,73	3,18	3,64
Prisp. zavarovanja za zaposlovanje	0,14%	1,07	1,27	1,91	2,55	3,18	3,82	4,46	5,09
Prisp. delodajalca za zaposlovanje	0,06%	0,46	0,55	0,82	1,09	1,36	1,64	1,91	2,18
Skupaj drugi prispevki	0,40%	3,05	3,64	5,45	7,28	9,08	10,92	12,73	14,55
PRISPEVKI SKUPAJ	38,20%	291,48	347,46	521,18	694,92	868,62	1.042,37	1.216,09	1.389,81

Povprečna bruto plača za oktober 2012 znaša 1.515,95 EUR. * Minimalna plača za leto 2011 ** Povprečna bruto plača zaposlenih v RS za leto 2011

Zavezanci, ki nimajo plač, plačujejo prispevke od osnove, od katere plačujejo prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, **do 15. dne v mesecu za pretekli mesec.**

V enakem roku morajo davčnemu organu predložiti obračun prispevkov na predpisanem obrazcu (OPSVZ), ki se odda po sistemu eDavki. Plačilne naloge izpolnijo v skladu z navodili pristojnega davčnega urada.

Od 1. 10. 2011 velja nov način plačevanja davkov in prispevkov za socialno varnost. Več o tem si lahko preberete na spletni strani DURS http://www.durs.gov.si/si/aktualno/nov_nacin_placevanja_davkov_s_1_10_2011/.

Pavšalni prispevki za zavezance, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic

Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje

Pavšalni prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje znaša **31,51 EUR** do **31. marca 2012**, in od **1. aprila 2012** dalje **32,14 EUR**. Zavezanci plačajo polovico navedenega zneska prispevka za mesec, v katerem opravljajo dejavnost 15 dni ali manj. Prispevek plačujejo mesečno do 15. v mesecu za pretekli mesec.

Prispevek za zdravstveno zavarovanje

Osebe, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic, so zavarovane za poškodbo pri delu in poklicno bolezen na podlagi 10. točke 17. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (ZZVZZ). Prispevek za zdravstveno zavarovanje znaša **4,53 EUR mesečno**, in je določen za obdobje od 1. januarja 2012 do 31. decembra 2012. Prispevek plačujejo zavezanci mesečno do 15. v mesecu za pretekli mesec – ne glede na dejansko število dni opravljanja dejavnosti v mesecu.

Zavarovalna podlaga 103

Zavarovalna podlaga 103 velja za lastnike zasebnih podjetij, ki niso obvezno zavarovani na drugi podlagi in iz tega naslova izpolnjujejo pogoje le za obvezno zdravstveno zavarovanje. Zavezanec za plačilo prispevkov za zdravstveno zavarovanje je zavarovane sam. Prispevki se obračunavajo po stopnji 13,45 % od najnižje bruto pokojninske osnove in znašajo **114,47 EUR**.

Zavarovalna podlaga 104

Zavarovalna podlaga 104 velja za osebe, ki na območju RS samostojno opravljajo gospodarsko in poklicno dejavnost kot edini ali glavni poklic (5. točka prvega odstavka 15. člena ZZVZZ), in na tej podlagi izpolnjujejo pogoje za obvezno zdravstveno zavarovanje.

Prispevki za zdravstveno zavarovanje se obračunajo po stopnji 13,45 % (najmanj) od minimalne plače, in znašajo **102,63 EUR**.

Obveznost zdravstvenega zavarovanja nastopi tudi v primerih, ko te osebe po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju ne izpolnjujejo pogojev za zavarovanje, torej tudi ko bodo 1) na šolanju ali 2) v delovnem razmerju za več kot polovico vendar manj kot polni delovni čas, in ne bodo obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovane iz naslova opravljanja samostojne gospodarske ali poklicne dejavnosti, ali 3) pa so uveljavile izvzem iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja (odjava iz zavarovanja).

PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST ZA DRUŽBENIKA ZASEBNIH DRUŽB, KI SO POSLOVODNE OSEBE – ZA DECEMBER 2012

NAJNIŽJA NETO POKOJNINSKA OSNOVA	551,16 EUR	
Količnik za preračun neto osnove v bruto osnovo	1,54416	
NAJNIŽJA BRUTO POKOJNINSKA OSNOVA	851,07 EUR	
Naziv prispevka	stopnja	za plačilo
Skupaj prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	24,35%	207,24 EUR
Skupaj prispevki za zdravstveno zavarovanje	13,45%	114,47 EUR
Skupaj drugi prispevki: starševsko varstvo in zaposlovanje	0,40%	3,40 EUR
PRISPEVKI SKUPAJ	38,20%	325,11 EUR

V Uradnem listu RS, št. 12/2011, je bil objavljen Sklep o najnižji pokojninski osnovi, po katerem znaša najnižja pokojninska osnova od 1. januarja 2011 dalje 551,16 EUR.

Zavezanec plača prispevke do **15. dne v mesecu za pretekli mesec**. V enakem roku mora davčnemu organu predložiti obračun prispevkov na predpisanem obrazcu OPSVZ, ki se odda po sistemu eDavki. Zneski prispevkov za socialno varnost so informativne narave.

www.durs.gov.si/si/aktualno/najnizja_pokojninska_osnova/

DRUGI OSEBNI PREJEMKI IN POVRAČILA STROŠKOV – JANUAR 2013

Vrsta prejema	Kolektivna pogodba za obrt in podjetništvo (KPOP) (Uradni list RS, št. 73/2008, 55/2010, 100/2011 in 99/2012)	Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Uredba) (Uradni list RS, št. 140/2006 in št. 76/2008)
1. Prehrana med delom		
1.1. če delojemalec dela vsaj 4 ure na dan	4,90 EUR na dan	6,12 EUR na dan
1.2.	če delavec dela 11 ur ali več na dan, mu pripada pravica do sorazmerno višjega povračila za prehrano med delom	če je delojemalec na delu deset ur ali več, se za ta dan, poleg povračila stroškov za prehrano med delom (6,12 EUR) prišteje še 0,76 EUR za vsako dopolnjeno uro prisotnosti na delu po osmih urah prisotnosti na delu
2. Prevoz na delo in z dela		
2.1. organiziran javni prevoz	delavec je upravičen do povračila stroškov prevoza na delo in z dela najmanj v višini 70 % cene najcenejšega javnega prevoza	do višine stroškov javnega prevoza, če je mesto opravljanja dela vsaj en kilometer oddaljeno od delojemalčevega običajnega prebivališča
2.2. če javni prevoz ni organiziran oziroma ga delojemalec iz utemeljenih razlogov ne more uporabljati	najmanj v višini 0,18 EUR za vsak polni kilometer razdalje med bivališčem do mesta opravljanja dela	v višini 0,18 EUR za vsak dopolnjen kilometer
3. Dnevnic za službena potovanja v RS		
3.1. nad 6 do 8 ur nad 8 do 12 ur nad 12 ur	6,20 EUR 8,50 EUR 17,00 EUR	7,45 EUR 10,68 EUR 21,39 EUR
3.2. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 8 do 12 ur	se znesek dnevnice zmanjša za 15 %	se znesek dnevnice zmanjša za 15 %
3.3. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 12 do 24 ur	se znesek dnevnice zmanjša za 10 %	se znesek dnevnice zmanjša za 10 %
4. Dnevnice za službena potovanja v tujini so določene v Uredbi o povračilu stroškov za službena potovanja v tujini - Uredba za tujino (Uradni list RS, št. 38/94 s spremembami)		
4.1. nad 6 do 8 ur	črtana (Ur. list 51/2012)	črtana (Ur. list 51/2012)
4.2. nad 10 do 14 ur	75 % zneska po Uredbi za tujino	75 % zneska po Uredbi za tujino
4.3. nad 14 do 24 ur	cel znesek po Uredbi za tujino	cel znesek po Uredbi za tujino
4.3.1. Nemčija, Avstrija, Italija, Francija	44 EUR	44 EUR
4.3.2. Hrvaška, BiH, Srbija, Črna gora, Madžarska, Makedonija, Slovaška, Češka, Poljska, Bolgarija, Romunija	32 EUR	32 EUR
4.4. če stroški prenočevanja vključujejo tudi plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 10 do 14 ur	75 % zneska po Uredbi za tujino, zmanjšano za 15 %	75 % zneska po Uredbi za tujino, zmanjšano za 15 %

Vrsta prejema	Kolektivna pogodba za obrt in podjetništvo (KPOP) (Uradni list RS, št. 73/2008, 55/2010 in 100/2011)	Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Uredba) (Uradni list RS, št. 140/2006 in št. 76/2008)
4.5. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 14 do 24 ur	90 % zneska po Uredbi za tujino	90 % zneska po Uredbi za tujino
5. Prevoz na službenem potovanju v Sloveniji		
5.1. povračilo stroškov prevoza z javnimi prevoznimi sredstvi	do višine dejanskih stroškov za prevoz z javnimi prevoznimi sredstvi	do višine dejanskih stroškov za prevoz z javnimi prevoznimi sredstvi
5.2. v primeru, da delojemalec uporablja lastno prevozno sredstvo	0,37 EUR za vsak prevožen kilometer	0,37 EUR za vsak prevožen kilometer
6. Prevoz na službenem potovanju v tujini		
7. Prenočevanje na službenem potovanju		
prenočevanje na službenem potovanju	v višini predloženega računa za prenočevanje, ki ga odobri delodajalec	do višine dejanskih stroškov za prenočevanje, če je dokumentirano s potnim nalogom in z računi
8. Terenski dodatek		
terenski dodatek	4,00 EUR na dan	4,49 EUR na dan
9. Nadomestilo za ločeno življenje		
nadomestilo za ločeno življenje		334 EUR na mesec
10. Regres za letni dopust		
regres za letni dopust v letu 2013	najmanj v višini minimalne plače, povečane za 1 %	najvišji znesek regresa za letni dopust, od katerega še ni potrebno obračunati prispevkov je 70% povprečne plače v RS za predpretekli mesec
11. Jubilejne nagrade		
jubilejne nagrade	40 %, 60 % ali 80 % povprečne plače zaposlenih v RS za pretekle tri mesece delovna doba pri zadnjem delodajalcu	
za 10 let delovne dobe	602,39 EUR	460 EUR
za 20 let delovne dobe	903,58 EUR	689 EUR
za 30 let delovne dobe	1.204,78 EUR	919 EUR
za 40 let delovne dobe		919 EUR
12. Odpravnina ob upokojitvi		
odpravnina ob upokojitvi	v višini dveh povprečnih mesečnih plač delavca v zadnjih treh mesecih ali v višini dveh povprečnih plač v RS za pretekle tri mesece, če je to zanj ugodneje 3.011,94 EUR	4.063 EUR
13. Solidarnostna pomoč		
v primeru smrti delavca	1.505,97 EUR	3.443 EUR
v primeru smrti ožjega družinskega člana delavca	752,99 EUR	3.443 EUR
v primeru težje invalidnosti ali daljše bolezni delavca ter elementarne nesreče, ki prizadene delavca	1.505,97 EUR	1.252 EUR
14. Plačila dijakom in študentom za obvezno praktično delo		
1. letnik - dijak	90,00 EUR	172,00 EUR
2. letnik - dijak	120,00 EUR	172,00 EUR
3. letnik - dijak	150,00 EUR	172,00 EUR
4. letnik - dijak	150,00 EUR	172,00 EUR
študent	170,00 EUR	172,00 EUR
Osnove za izračun prejemkov		
Plače v RS (vir: SURS)	Bruto plača	Povprečna plača (bruto) zadnjih treh mesecev
oktober	1.515,95 EUR	1.505,97 EUR

Pri obravnavi povračil stroškov v zvezi z delom je treba ločiti njihovo delovno-pravno obravnavo od davčne obravnave. Pravico delavca do povračil stroškov v zvezi z delom ureja Zakon o delovnih razmerjih – ZDR (Uradni list RS, št. 42/2002 s spremembami), ki v 130. členu določa, da mora delodajalec delavcu zagotoviti povračilo stroškov za prehrano med delom, stroškov za prevoz na delo in z dela ter stroškov, ki jih ima delavec pri opravljanju določenih del in nalog na službenem potovanju. Višina povračil tovrstnih stroškov se določi s kolektivno pogodbo s splošno veljavnostjo ali z izvršilnim predpisom.

Davčno obravnavo povračil stroškov v zvezi z delom ureja Zakon o dohodnini – ZDoh-2 (Uradni list RS, št. 13/11 – UPB7), ki v prvem odstavku 44. člena med dohodke iz delovnega razmerja, ki se ne vštevajo v davčno osnovo dohodka iz delovnega razmerja (v nadaljevanju davčna osnova), uvršča povračila stroškov v zvezi z delom pod pogoji in do višin, ki jih določi vlada.

Če delodajalec izplačuje povračila teh stroškov v znesku, ki presega znesek, ki ga za navedena povračila določa Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja – Uredba (Uradni list RS, št. 140/06 s spremembami), se znesek posameznega povračila v delu, ki presega znesek, določen v Uredbi, všteta v davčno osnovo.

(http://www.durs.gov.si/si/davki_predpisi_in_pojasnila/dohodni-na_pojasnila/dohodek_iz_zaposlitve/povracila_stroskov_v_zvezi_z_delom_in_izplacila_drugih_dohodkov_iz_delovnega_razmerja/povracila_stroskov_v_zvezi_z_delom_in_izplacila_drugih_dohodkov_iz_delovnega_razmerja_splosno_pojasnilo/)

Obračunavanje in plačevanje prispevkov za socialno varnost: V skladu z zakonom o prispevkih za socialno varnost se prispevki za socialno varnost obračunavajo in plačujejo pri jubilejnih nagradah, odpravninah in solidarnostnih pomočeh ter povračilih stroškov v zvezi z delom v delu, ki presega z uredbo vlade določen znesek teh prejemkov, ki se ne vštevajo v davčno osnovo.

Zap. 1 - KPOP: Če delavec dela pri dveh delodajalcih, mu pripada pri vsakem delodajalcu sorazmerni del povračila za prehrano med delom, ki dnevno ne sme biti nižje od 4,90 EUR.

Zap. 1 - Uredba: Povračilo stroškov prehrane med delom za vsak dan, ko je delojemalec na delu vsaj 4 ure, se ne všteta v davčno osnovo v višini 6,12 EUR. Če je delojemalec na delu več kot 10 ur, se v davčno osnovo dodatno ne všteta 0,76 EUR za vsako nadaljnjo dopolnjeno uro po 8. urah prisotnosti.

Zap. 2 - KPOP: Če javni prevoz ni organiziran oziroma ga delavec iz utemeljenih razlogov ne more uporabljati, je upravičen do povračila stroškov prevoza na delo in z dela najmanj v višini 0,18 EUR, oziroma v vsakokratni višini po Uredbi o višini povračil stroškov v zvezi z delom in drugih prejemkov, ki se ne vštevajo v davčno osnovo, za vsak polni kilometer razdalje med bivališčem, določenim v pogodbi o zaposlitvi, do sedeža delodajalca oziroma do mesta opravljanja dela. Delavec je upravičen do povračila stroškov za prevoz na delo in z dela za dneve prisotnosti na delu, od kraja bivališča, določenega v pogodbi o zaposlitvi, do sedeža delodajalca oziroma do mesta opravljanja dela. Delavec ni upravičen do povračila stroškov prevoza, če delodajalec organizira brezplačni prevoz na delo in z dela.

Zap. 2 - Uredba: Povračilo stroškov prevoza na delo in z dela se ne všteta v davčno osnovo do višine stroškov javnega prevoza, od mesta opravljanja dela do običajnega prebivališča delojemalca, ki je najbližje mestu opravljanja dela, če je mesto opravljanja dela oddaljeno od delojemalčevega običajnega prebivališča vsaj 1 kilometer. Če delojemalec nima možnosti uporabe javnega prevoza, se v davčno osnovo ne všteta povračilo stroškov prevoza v višini 0,18 EUR za vsak polni kilometer. Če ima delojemalec pravico do uporabe služ-

benega vozila v privatne namene in mu delodajalec za tako uporabo zagotovi tudi gorivo, se povračilo stroškov prevoza na delo všteta v davčno osnovo.

Zap. 4: Delavec je upravičen do dnevnice pod pogoji in v višini, ki ga določa Uredba o povračilu stroškov za službena potovanja v tujino - Uredba za tujino (Uradni list RS, št. 38/94, 63/94, 24/96, 96/00, 35/02, 86/02, 66/04, 73/04, 16/07, 30/09 in 51/12). V uredbi za tujino so določene dnevnice še za ostale države in območja. Če je na službenem potovanju v tujino zagotovljena brezplačna prehrana, se upravičencu za pokritje morebitnih drugih stroškov obračuna 20 % pripadajoče dnevnice te uredbe. Za odsotnost nad 14 do 24 ur delojemalcu pripadajo trije obroki prehrane, za odsotnost nad 10 do 14 ur dva obroka. **Za vse tiste, ki uporabljajo uredbo za tujino posredno velja davčna uredba. Ta za obračun dnevnic predpisuje tri vrste dnevnic: za službeno potovanje od 6-8 ur, za službeno potovanje nad 8-14 ur in za službeno potovanje nad 14 do 24 ur.**

Zap. 5 - Uredba: Povračilo stroškov prevoza na službenem potovanju se ne všteta v davčno osnovo do višine dejanskih stroškov za prevoz z javnimi prevoznimi sredstvi ali za najem osebne avtomobila. Povračilo stroškov prevoza se ne všteta v davčno osnovo, če je dokumentirano s potnim nalogom, dokazili in z računi. Iz potnega naloga mora biti razvidna odobritev delodajalca za posamezno vrsto prevoza. Če delojemalec uporablja službeno vozilo, se za povračilo stroškov prevoza šteje tudi povračilo stroškov za takse, cestnine in parkirnine ter povračilo stroškov za gorivo. Če delojemalec uporablja službeno vozilo tudi v privatne namene, podjetje pa mu ne zagotavlja goriva za opravljene poti v privatne namene, je treba dejanske stroške goriva sorazmerno razmejiti. Razmejitev stroškov goriva med stroški za službene in stroški za privatne vožnje mora biti pregledna in dokumentirana z verodostojnimi dokazili.

Zap. 6: Uredba o povračilu stroškov za službena potovanja v tujino, 15. člen: »Če je v nalogu za službeno potovanje določeno, da se uporabi za službeno potovanje v tujino lastno motorno vozilo, se povrne stroški v višini 18 odstotkov cene litra neosvinčenega motornega bencina 95 oktanov za prevoženi kilometer.«

Zap. 8 - KPOP (terenski dodatek): Delavci so upravičeni do terenskega dodatka, če delajo na terenu zunaj sedeža delodajalca ali poslovne enote in zunaj kraja stalnega ali začasnega bivališča delavca ter če sta na terenu organizirana prehrana in prenočišče. Šteje se, da je delavec, če dela in biva na terenu od 12 ur do 24 ur, upravičen do treh obrokov prehrane. V primeru, ko delodajalec delavcu ne zagotovi treh obrokov prehrane, mu pripada povračilo stroškov za delo na terenu v višini znižane dnevnice, in sicer : če je zagotovljen en obrok prehrane v višini 60 % dnevnice, če sta zagotovljena dva obroka prehrane, pa v višini 30 % dnevnice.

Zap. 11 - KPOP: Jubilejne nagrade presegajo najvišje neobdavčene zneske iz Uredbe. Povračila stroškov v zvezi z delom in drugimi osebnimi prejemki se izplačujejo v višini, kot jih določa ta kolektivna pogodba in največ v zneskih, ki se ne vštevajo v davčno osnovo dohodka iz delovnega razmerja in osnovo za prispevke za socialno varnost.

Zap. 12 - KPOP: Odpravnina ob upokojitvi se izplača v višini, določeni v 132. členu Zakona o delovnih razmerjih.

Za zasebnika

Fizični osebi, ki opravlja dejavnost, se na podlagi 57. člena Zakona o dohodnini (Zdoh-2) priznajo kot odhodek stroški, ki se nanašajo izključno na zavezanca, do višine, določene z Uredbo o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja, in sicer stroški v zvezi s službenimi potovanji, stroški prehrane med delom, stroški prevoza na delo in z dela, stroški dela na terenu.

CENE BENCINA IN KILOMETRINA ZA SLUŽBENA POTOVANJA V TUJINO (za november in december)

Datum	13.11.12	27.11.12	11.12.12	25.12.12
Bencin 95 oktanov v EUR/l (www.petrol.si)	1,465	1,484	1,478	1,486
Kilometrini - 18 % od cene bencina v EUR, od 7. 7. 2012 – Uradni list, št. 51/2012	0,2637	0,2671	0,2660	0,2675